

HISTÓRIA: Britské impérium - Kultúrna vojna a skutočná vojna

- CZ24 News | 25. března 2023

Nával kritiky a odporu voči klasickej koloniálnej ére nie je len akademická záležitosť, varuje ANDREW MURRAY: diskutuje sa o tom, či je možné čerstvé cisárske zabitie predávať verejnosti.

Britské impérium je jednou z prvých línií kultúrnej vojny. Len málo vecí rozhnevá akademikov a učencov Establishmentu viac ako kritické skúmanie, ktorému je britský imperializmus čoraz viac vystavený, najmä zo strany vedcov, ktorí nie sú belosi, muži a privilegovaní, čo sú vlastnosti, ktoré sa doteraz považovali za podstatné pre zaujatie názoru na túto tému.

Historici ako Niall Ferguson a Robert Tombs tvrdia, že impérium nebolo celkovo až také zlé, napriek niekoľkým nepopierateľným excesom, alebo, ako záložné právo, príliš zložitý na vynesenie úsudku. Dôraznejšie zdôrazňujú úlohu Británie pri odstraňovaní otroctva, než jej doterajšie presadzovanie a profitovanie z neho a jej základnú úlohu pri rozvoji kapitalizmu.

Pohrdajú tiež prenikaním nových učencov do ich terénu. V jednom obzvlášť nepríjemnom článku Tombs označil tri za hriechy využívania „módnej témy „antikolonializmus“, ako keby nepriateľstvo voči kolonializmu bolo a priori historickým postihnutím.

Impertinentným triom boli Afua Hirsch, David Olusoga a Kehinde Andrews, z ktorých všetci sú vynikajúcimi čiernymi spisovateľmi. Nie zvlášť jemné, povedal by som.

Najnovšie sa cisárskym prípadom zaoberal Nigel Biggar, nemenej morálny filozof, ktorému v novej knihe pripadá záznam o ríši v podstate sympatický. Považuje prehodnotenie impéria za hrozbu pre súčasný spoločenský poriadok, pretože akákoľvek kritika musí klásť do popredia otázku ako rasizmus, vykorisťovanie a štátne násilie, čo sú základné zložky Británie, ktoré je lepšie nechať nepreskúmané, aby nepodkopali brdy liberálnej kapitalistickej demokracie.

Toto je kritický bod. História sa neskončila a najmä história britského imperializmu je príbehom bez konca.

Keď Ferguson pred 20 rokmi písal svoju proimperiálnu históriu britského impéria, nehanbil sa vyhlásiť svoj zámer. Malo to povzbudiť oživenie imperiálnych metód riadenia sveta, predovšetkým zo strany USA, keďže Británia už nebola vybavená na to, aby to zvládla sama.

Brigáda „vráťte impérium“ si našla cestu s Afganistanom a Irakom. Po dvadsiatich rokoch od začiatku afganskej okupácie sa to skončilo úplnou hanbou.

A 20 rokov po invázii do Iraku, pochmúrnemu výročiu, ktoré si pripomenulo tento týždeň, sa nenájde nikto, kto by ospravedlnil agresiu.

Dokonca ani Times. Rovnako ako všetky ostatné noviny na celom svete v Murdochovej ríši povzbudzovali inváziu Bush-Blair. Tento týždeň sa však v redakcii uvádza, že vojna bola „nezmiernenou katastrofou“ a „hybričným aktom prehnaného dosahu, bezohľadným produktom amerického „unipolárneho momentu“, ktorý nasledoval po páde Sovietskeho zväzu.

„Pre tých, ktorí sú zodpovední, vrátane Británie, je verdikt histórie s pribúdajúcim časom len zatracujúci... Všetci teraz žijeme s jeho dedičstvom: menej stabilný a nebezpečnejší svet ako

kedykoľvek predtým od druhej svetovej vojny.“

Ten článok mohol byť v skutočnosti letákom Stop the War Coalition. Hoci neexistovalo žiadne uznanie, že vojna bola katastrofou, ktorú Times a jej vlastníci v tom čase plne podporovali. Každopádne, imperiálne nešťastia sa teraz zhoršujú ešte rýchlejšie ako za čias kráľovnej Viktórie.

No aj dnes sa zachovanie vládneho chápania britského impéria javí ako nevyhnutné pre súčasný systém: myšlienka, že je a vždy bol tým najlepším, o čo sa ľudia mohli usilovať.

Jeho propagandisti si uvedomujú, že keď bola napríklad strhnutá Colstonova socha, nešlo len o odstránenie obrazu notoricky známeho obchodníka s otrokmi, ale o znesvätenie ústrednej opory súčasnej politiky.

Celá britská buržoázia stojí aspoň jednou nohou na podstavci Colstona. Posvätnosť našej minulosti, v historickom rozprávaní Ferguson-Tombs, je biano šek vypísaný dnešným imperialistom, ktorý možno len v tomto storočí preplatiť v Iraku, Afganistane, Líbyi, Jemene, Sýrii a na Ukrajine.

Dedičstvo impéria tiež legitimizuje autoritárstvo, rasizmus a rôzne ďalšie neduhy, vrátane nadradenosti City of London v ekonomických radách a prehnaného vplyvu zbrojárskych a energetických monopolov.

Vysmievať sa „antikoloniálnej“ histórii znamená podporovať neokolonializmus 21. storočia a brutalizáciu Iraku s miliónmi mŕtvych, mučenie, sektárske spory a ničenie.

Ak si vezmeme jedno ponaučenie z tohto jubilejného týždňa, nech je to dôležitosť antiimperializmu pre akúkoľvek serióznu socialistickú politiku, od Iraku cez Ukrajinu až po samotnú Britániu.

Prekážka: teraz sme slobodní ako Južná Afrika, Poľsko a Maďarsko

Najnovšie čísla ukazujú, že skutočná životná úroveň pracujúcich ľudí v Británii stagnuje už 15 rokov. Ide o prepád, ktorý je z hľadiska jeho trvania úplne bezprecedentný.

V rovnakom čase bola Británia znížená v globálnom rebríčku slobody v dôsledku „stále autoritatívnejšej“ legislatívy, podľa Civicus Monitor. Nové právomoci, ktoré obmedzujú právo na protest, viedli k tomu, že sme sa znížili zo „zúženého“ na „prekážku“. Teraz sme len o jednu úroveň vyššie ako „potlačení“.

„Zúžený“, o ďalšiu úroveň vyššie, je opis, ktorý zodpovedá demokracii, ktorá umožnila Tonymu Blairovi, aby nás priviedol do vojny voľby ignorujúcej verejnú mienku. Hniloba ide hlboko.

Zákony zahŕňajú tie, ktoré obmedzujú právo protestovať a poskytujú polícii nové právomoci – presne to, čo Met tento týždeň nepotrebuje –, ako aj snahu vlády podkopať občianske organizácie, ako sú charitatívne organizácie, kritické voči jej politike.

K tomu možno pridať nový útok na právo na štrajk a legislatívu zameranú na zníženie volebnej účasti chudobných a mladých.

Nie je možné považovať tento vývoj za nesúvisiaci. Keďže nepriaznivé ekonomické okolnosti podkopávajú súhlas ľudí s vládnutím kapitalistickej triedy, nátlak sa zintenzívňuje. Buďte svedkami toho, že prezident Emmanuel Macron – miláčik všetkých centristov – zavádza zníženie francúzskych dôchodkov dekrétom, a nie parlamentným hlasovaním.

A Británia je v horšom stave ako Francúzsko.

Dokáže demokracia prežiť kapitalizmus vo viac-menej nekonečnej kríze a riziku vojny veľmocí? Diskutuje sa o tom v Establishmentových kruhoch, ktoré radšej stláčajú občianske práva ako ziskové marže.

Ľavica sa musí zapojiť do diskusie a zmobilizovať sa na obranu demokracie. Momentálne sme ako žaby vo vode, ktorá postupne vrie.

Překlad: S.S.

[ZDROJ](#)